

РЕШЕНИЕ

№ 100

гр. Стара Загора, 13.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, I ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети ноември през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Димитър М. Христов

Членове: Румяна Ат. Танева
Анна Т. Трифонова

при участието на секретаря Даниела М. Калчева като разгледа докладваното от Румяна Ат. Танева Въззивно търговско дело № 20255501000385 по описа за 2025 година

Производството е образувано по въззивна жалба на Б. К. К. срещу решение № 489/11.07.2025г., постановено по гр.д. № 3193/2024г. по описа на Районен съд – ***, в частта с която Б. К. К. е осъден да заплати на **, сумата 5 000 лева, представляваща чистата стойност на получената в заем сума по нищожния анекс № 703664//19.08.2024 към нищожния договор за потребителски кредит № 676530/03.06.2024 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от подаване на насрещния иск – 24.02.2025 г., до окончателното ѝ изплащане. Искането на въззивника е първоинстанционното решение да бъде отменено в обжалваната част, алтернативно при преценка за основателност на насрещния иск – да бъде изменено решението, като се намали присъдената сума с размера на доказаните с експертизата плащания, извършени от заемателя. Решението се атакува и в частта за разноските, като се иска присъдените в полза на ответника разноски в размер на 1359,98лв. да бъдат изцяло отхвърлени или при условията на евентуалност значително намалени, съразмерно с действителния процесуален изход по делото. Претендират се разноските в настоящото производство.

Въззиваемият **, с подадения отговор на въззивната жалба е взел становище, че първоинстанционното решение е правилно и законосъобразно и моли същото да бъде потвърдено, като бъде оставено без уважение и искането за изменение на същото в частта за разноските. Претендира разноски във въззивното производство.

Окръжен съд – гр. Стара Загора, в настоящият състав, след като

обсъди данните по първоинстанционното и въззивното производство, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК въззивната инстанция дължи проверка за валидността на решението, за неговата допустимост, в обжалваната част, а за правилността му единствено на въведените в жалбата основания.

При изпълнение правомощията си по чл. 269 ГПК настоящият въззивен състав намира обжалваното решение за валидно и допустимо.

По отношение правилността на обжалваното решение съдът намира следното:

Пред районния съд е предявен иск за прогласяване недействителността на Договор за потребителски кредит № 676530 от 03.06.2024 г., сключен между Б. К. К., като кредитополучател и ***, като кредитодател.

С отговора по чл. 131 ГПК *** оспорва иска и на основание чл. 211 ГПК предявява срещу Б. К. К. насрещен осъдителен иск за сумата - 5496.40 лева, представляваща главница и застрахователна премия по Договор за потребителски кредит № 676530 от 03.06.2024 г., ведно със законната лихва за забава от датата на подаване до районния съд на насрещната искова молба до окончателното плащане на задължението.

По делото е безспорно установено, че между ищеца Б. К. К. и ответника *** е сключен договор за потребителски кредит № 676530 от 03.06.2024 г. и анекс № 1 от същата дата към него, по силата на който на ищеца е предоставен паричен заем в размер на 4500 лв., при ГЛП 45,75 % и ГПР 65 % със срок на погасяване 03.06.2025 г., при 12 равни погасителни вноски, всяка от които в размер на 486,79 лв. при предоставено обезпечение, като общата сума е в размер на 5841,48 лв. При липса на одобрено обезпечение погасителната вноска е в размер на 795 лв. месечно.

Видно от заключението на приетата в първоинстанционното производство съдебно-счетоводна експертиза, сумата по Договор за потребителски кредит №676530, е предоставена на кредитополучателя. От представената на вещото лице от „*** Справка за извършени усвоявания и плащания е констатирано, че по Договор за потребителски кредит №676530 от 03.06.2024 година и по Анекс №703664 от 19.08.2024 година Б. К. К. е извършил две погасителни вноски, както следва: на 05.07.2024 г. е внесена сума в размер на 795 лв. и на 07.08.2024 г. – сума в размер на 795 лв., или общо 1 590 лв. Във връзка с извършените плащания, кредиторът - ** е осчетоводил своевременно сумите за погасяване на задълженията по Договор за потребителски кредит №676530.

На 19.08.2024 г. между **, в качеството си на кредитодател и Б. К. К., като кредитополучател е сключен Анекс № 703664 към Договор за потребителски кредит №676530, по силата на който кредитополучателят е усвоил сума в размер на 5496,40 лева. В Приложение №1 към Анекс №703664 към Договор за потребителски кредит № 676530, изрично са упоменати: Сума на кредита -5496,40 лева; Срок на кредита - 19.02.2026 година; Размер на

погасителната вноска с одобрено обезпечение - 443 45 лева; Размер на погасителната вноска без одобрено обезпечение - 803,57 лева; Брой погасителни вноски - 18 броя; Годишна лихва за ползване на кредита - 48,32%; Годишен процент на разходите /ГПР/ - 65%.

На същата дата 19.08.2024 г. е извършено усвояване на сумата на кредита, като сума в размер на 690,67 /шестстотин и деветдесет лева и 67 стотинки/ лева е преведена по банкова сметка, предоставена от кредитополучателя и описана в чл.6 от Приложение №1 към Анекс №703664 от 19.08 2024 г. към Договор за потребителски кредит № 676530. Рефинансирана е сума в размер на 4309,33 /четири хиляди триста и девет лева и 33 стотинки/лева по Договор за кредит № 676530. Сумата е разпределена по отделни елементи на дълга, както следва: Главница - 3883,02 лв; Възнаградителна лихва - 711 лева; Неустойка за непредоставяне на обезпечение - 205,48 лева; Такса, съгласно Приложение № 4 - 125,00 лева; Такса за предсрочно погасяване на кредита по чл. 32, ал 4 от ЗПК - 19,42 лева.

Съгласно приложен застрахователен сертификат №502458/19.08.2024г., ** е заплатил от името и за сметка на Б. К. К. на трето лице - Застрахователно дружество „Евроинс живот“ ЕАД сума, в размер на 496,40 лева /четиристотин деветдесет и шест лева и 40 стотинки/. Тази сума представлява финансиране чрез кредита на застрахователната премия която Кредитополучателят дължи на Застрахователя по сключената между тях застраховка.

След датата на сключване на Анекс №703664 към Договор за потребителски кредит №676530, а именно: 19.08.2024 година няма извършвани погасителни вноски за погасяване на дълга.

Към датата на предявяване на насрещния иск - 24.02.2025 година дължимата непогасена главница с настъпил падеж е в размер на 1419,10 лв. формирана от 6 броя вноски, описани по суми и дати, в сключението. Стойността на предсрочно изискуемата главница по Анекс №703664 е 4077,30 /четири хиляди и седемдесет и седем лева и 30 стотинки/ лева.

Б. К. К. не е извършвал плащания, в това число и частични по Анекс №703664 от 19.08.2024 г., като по данни от счетоводството на *** дължимата сума от Б. К. К. по Анекс №703664 от 19.08.2024 г. към Договор за потребителски кредит №676530 е 5 496,40 лева, представляваща главницата по кредита.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Първоинстанционният съд се е произнесъл по иска за обявяване на нищожността на Договор за потребителски кредит № 676530 от 03.06.2024 г. и анекс № 703664/19.08.2024 г. към него на основание чл. 26, ал. 1 ЗЗД, поради противоречие с добрите нрави, във вр. с чл. 10, ал. 1, т. 10, чл. 19, ал. 2 и чл. 22 от ЗПК, като е уважил същия. В тази част решението не е обжалвано и е влязло в сила. В такъв случай съобразно разпоредбата на чл. 23 ЗПК, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита.

Спорният въпрос по делото, пренесен и пред въззивната инстанция, е дали потребителят дължи цялата претендирана по насрещния иск сума от 5496.40 лева, представляваща главница и застрахователна премия по анекс № 703664/19.08.2024г. и дали същата следва да се намали с извършените от потребителя плащания по Договор № 676530 от 03.06.2024 г.

Отговорът на този въпрос предпоставя преценка дали с анекс № 703664/19.08.2024г. се заменя съществуващото задължение по първоначалния договор – Договор № 676530 от 03.06.2024 г. със нововъзникнало такова.

Подновяване на задължението, съгласно чл. 107 ЗЗД, настъпва, когато се замени с друго по съглашение с кредитора. В този случай, обезпеченията на старото задължение се запазват, ако лицата, които са ги дали, се съгласят за това. За да е налице институтът на новацията по смисъла на чл. 107 ЗЗД, освен задължителните предпоставки за новиране, включващи съществуване на валидно възникнало задължение, което се погасява; валидно възникване на нов дълг на мястото на стария; разлика между погасеното и новосъздаденото задължение, като двете да са с различен предмет; намерение за новиране; способност за новиране от страните, необходимо е разликата между новото и старото правоотношение да засяга някои от съществените му елементи. Безспорно при обективната новация новият елемент се отнася до предмета на паричното задължение – длъжникът поема по споразумението нов дълг с нов предмет или ново основание в замяна на старото по договора.

В настоящия случай съдът намира, че новация по отношение на задължението на ищеца по Договора за кредит № 676530 от 03.06.2024 г. не е налице със сключването на Анекс № 703664/19.08.2024г., тъй като никъде в него страните не са изразили воля за замяна на съществуващото задължение по първоначалния договор със нововъзникналото такова. Видно от съдържанието на Анекс № 703664/19.08.2024г. страните са установили задължението по Договор за кредит № 676530 от 03.06.2024 г. към момента на подписването му - 19.08.2024г. и са се споразумели да предоговорят активния кредит за допълнителен срок и/или сума, които са посочени изрично в приложение № 1 към него /чл. 3 от Анекса/. Преструктурирането на кредита, включително разсрочването му за облекчаване изпълнението на съществуващ дълг чрез нов погасителен план, или при промяна на размера на погасителните вноски, не съставлява обективна новация по смисъла на чл. 107 ЗЗД. Според константната практика на ВКС, напр. решение № 130/24.03.09 г. по т. д. № 650/08 г. на ВКС, II т. о., за да е релевантна волята у съконтрагентите за подновяване на едно задължение по смисъла на чл. 107 ЗЗД, следва същата да е изразена изрично и недвусмислено, а не да се извежда по тълкувателен път. Принципното разрешение (решение № 138/22.08.13 г. по т. д. № 27/12 г. на II т. о.; решение № 210/22.12.14 г. по т. д. № 4090/13 г. на I т. о.; решение № 110/17.07.15 г. по т. д. № 1568/14 г. на I т. о.; решение № 136/06.11.15 г. по т. д. № 2483/14 г. на II т. о.; решение № 175/25.02.16 г. по т. д. № 2602/14 г. на II т. о.; решение № 225/03.08.16 г. по т. д. № 3696/14 г. на I т. о.; решение № 118/08.06.16 г. по т. д. № 729/15 г. на I т. о., решение № 19 от

22.03.2017 г. по т. д. № 3349/2015 г. на I т. о.,) обобщава, че "отсрочването, разсрочването или друго реструктуриране на задължение по договор за банков кредит в рамките на общия размер на дълга, което не е съпроводено с ясно изразена воля на страните за погасяване на породените от договора задължения и за поемане в замяна на тях на ново задължение, различно по основание или предмет, не представлява обективна новация по смисъла на чл. 107 ЗЗД". Съображенията за така дадения отговор на правния въпрос са основани на естеството на новацията, което предполага нов елемент в състава на облигационното отношение, като разликата между старото и новото облигационно отношение трябва да засяга съществените му елементи. В този смисъл е и разрешението, дадено в решение № 72 от 14.07.2011 г. по т. д. № 659/2010 г. на I т. о. - изменението на сключен договор по отношение на размера на вноските, договорната лихва и сроковете за плащане не погасява задължението по първоначално сключения договор, не го заменя с друго, ново и различно правоотношение от това по съществуващия договор, съответно не съставлява обективна новация.

Следователно, при изчисляване на чистата стойност на кредита следва да се вземат предвид извършените от длъжника погасявания по Договор за потребителски кредит №676530/03.06.2024 г., общо в размер на 1 590 лв./812.95 евро/ Видно от експертната, по Договор за кредит № 676530 от 03.06.2024 г. и Анекс № 703664/19.08.2024г. към него е усвоена сума общо в размер на 5190,67 лв./2653.95 евро/ След приспадане на направените от Б. К. К. плащания, се установява, че подлежащата на връщане от кредитополучателя сума е в размер на 3600,67 лв./1840.99 евро/ До този размер е основателен насрещния иск на кредитора.

С оглед изложеното, решение № 489/11.07.2025г., постановено по гр.д. № 3193/2024г. по описа на Районен съд – *** следва да бъде **отменено в частта**, с която Б. К. К. е осъден да заплати на „** сума **над размера 3600,67 лв. /1840.99 евро/ до присъдените 5 000 лв. / 25556.46 евро/**, представляваща чистата стойност на получената в заем сума по нищожния анекс № 703664//19.08.2024 към нищожния договор за потребителски кредит № 676530/03.06.2024 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от подаване на насрещния иск – 24.02.2025 г., до окончателното ѝ изплащане.

По отговорността за разноси:

В *първоинстанционното производство* ищецът по насрещния иск е направил разноси за държавна такса и за такса преписи сумата в размер на 225,00 лв./115.04 евро/; 420,00 лв./214.74 евро/ за съдебно-счетоводна експертиза и адвокатско възнаграждение в размер на 850,00 лева/ 434.60 евро/, или общо в размер на 1495 лв. / 764.38 евро/

С оглед изхода на делото Б. К. К. следва да заплати на „** направените пред първоинстанционния съд по насрещния иск разноси в размер на 979,23 лв./500.67 евро/

С оглед изложеното, Решение № 489/11.07.2025г., постановено по гр.д.

№ 3193/2024г. по описа на Районен съд – *** следва да бъде **отменено в частта**, с която Б. К. К. е осъден да заплати на „** над размера **979,23 лв. /500.67 евро/ до присъдените 1359,98 лв. /695.35 евро/**, представляващи **разноски** по делото, съразмерно с уважената част от насрещния иск.

В първоинстанционното производство няма данни Б. К. К. да е направил разноски по предявения от „** насрещен иск.

По разноските във въззивното производство.

Във въззивното производство дължимата държавна такса по жалбата на Б. К. К. е 100 лв./51.13 евро/, заплатен е адвокатски хонорар 500 лв./ 255.65 евро/, или общо направените разноски са в размер на 600 лв./ 306.78 евро/

Съобразно уважената част от жалбата, „** следва да заплати на Б. К. К. сумата 168 лв./ 85.90 евро/ – разноски във въззивното производство.

Въззиваемият е направил разноски за адвокат в размер на 500 лв. /255.65 евро/ Съобразно отхвърлената част от жалбата, Б. К. К. следва да заплати на „** сумата 360 лв./184.07 евро/ – разноски във въззивното производство.

Съгласно [чл.3-5 от Закона за въвеждане на еврото в Република България \(ЗВЕРБ\)](#), [решение \(ЕС\) 2025/1407](#) на Съвета от 8 юли 2025 година относно приемането на еврото от България, считано от 1 януари 2026 г. и [Регламент \(ЕС\) 2025/1409](#) на Съвета от 8 юли 2025 година за изменение на [Регламент \(ЕО\) № 2866/98](#) по отношение на валутния курс към еврото за България, към настоящия момент официална парична единица е евро, равностойно на 1,95583 български лева. Поради това, горепосочените суми следва да се превалутират по правилата на [чл. 12-13 от ЗВЕРБ](#), тъй като решението е постановено след 01.01.2026г.

Водим от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 489/11.07.2025г., постановено по гр.д. № 3193/2024г. по описа на Районен съд – *** **в частта**, с която Б. К. К. е осъден да заплати на „** над размера **3600,67 лв. /1840.99 евро/ до присъдените 5 000 лв. / 25556.46 евро/**, представляваща чистата стойност на получената в заем сума по нищожния анекс № 703664//19.08.2024 към нищожния договор за потребителски кредит № 676530/03.06.2024 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от подаване на насрещния иск – 24.02.2025 г., до окончателното ѝ изплащане, **като вместо това постановява:**

ОТХВЪРЛЯ предявения от „**, ЕИК: ***, със седалище и адрес на управление: **** срещу Б. К. К., ЕГН *****, с адрес: гр. ***, ***, насрещен иск над размера 3600,67 лв. /1840.99 евро/ до присъдените 5 000 лв. /25556.46 евро/, представляваща главница по анекс № 703664//19.08.2024 към договор за потребителски кредит № 676530/03.06.2024 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от подаване на насрещния иск –

24.02.2025 г., до окончателното ѝ изплащане, **като неоснователен.**

ОТМЕНЯ решение № 489/11.07.2025г., постановено по гр.д. № 3193/2024г. по описа на Районен съд – ***** в частта**, с която Б. К. К. ЕГН *********, с адрес: гр. *******, ******* е осъден да заплати на „******“, ЕИК: *******, със седалище и адрес на управление: ******** **разноски** в първоинстанционното производство над **размера 979,23 лв. /500.67 евро/ до присъдените 1359,98 лв. /695.35 евро/**, съобразно отхвърлената част от насрещния иск.

ОСЪЖДА „******“, ЕИК: *******, със седалище и адрес на управление: ******** да заплати на Б. К. К., ЕГН *********, с адрес: гр. *******, ******* сумата **/168 лв./ 85.90 евро** – разноски във въззивното производство.

ОСЪЖДА Б. К. К., ЕГН *********, с адрес: гр. *******, ******* да заплати на „******“, ЕИК: *******, със седалище и адрес на управление: ******** сумата **/360 лв./184.07 евро**– разноски във въззивното производство.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____